

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Ohvrite Õigused Riigiti](#) > 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet saan ma ametiasutustelt (nt politseilt, prokuratuurilt) pärast kuriteo toimumist, kuid enne, kui ma sellest teatan?

Et aidata kuriteoohvrid ja pakkuda suuniseid nendega seotud küsimuste kohta, on föderaalne justiits- ja tarbijakaitseministeerium (BMJV) avaldanud kuriteoohvrite teabelehe ja käsiraamatu ning töötanud välja platvormi <https://www.hilfe-info.de/>.

[Kuriteoohvrite teabelehega](#) saab tutvuda föderaalne justiits- ja tarbijakaitseministeeriumi kodulehel ja platvormil [hilfe-info.de](https://www.hilfe-info.de) [enam kui 25 keeles](#). Selles teavitatakse kokkuvõtlikult, kuidas leida ohvriabikeskus, kuidas teatada kuriteost, kust saada teavet kriminaalmenetluse kohta ja esitada tõendeid, ning antakse teavet kulude, seadusjärgse esindamise ja hüvitise kohta.

[Kuriteoohvrite käsiraamatus](#) (*Opferfibel*) kirjeldatakse täpsemalt kannatanute õigusi kriminaalmenetluses; käsiraamatus on ka näidiskirjad ja kontaktaadressid.

Lisateavet võimaliku psühhosotsiaalse abi kohta võib leida selleteemalisest [infolehest](#), mille leiab ka veebist saksa ja inglise keeles.

Selleks et tagada võimalus tutvuda olulise teabega veebis, on föderaalne justiits- ja tarbijakaitseministeerium töötanud välja kogu riiki hõlmava ohvrikaitse platvormi. Teave abi ja nõustamise, hüvitise ja kriminaalmenetluse korralduse kohta on kättesaadav aadressil <http://www.hilfe-info.de/>, kus saab nõustamiskeskuse otsimise funktsiooni abil leida kiiresti lähipiirkonna abipakkuja, kellega võtta ühendust telefoni teel, veebis või isiklikult.

Hilfe-info.de annab konkreetset teavet näiteks isiklikus elukeskkonnas aset leidnud vägivalda ja seksuaalvägivalda, küberkuritegevuse või terrorikuriteo ohvritele. Platvormil tutvustatakse näiteks selliseid kontaktisikuid nagu liiduvalitsuse volinik Edgar Franke, kes abistab Saksamaal toime pandud terrorikuritegude ohvrid ja nende lähedasi.

Abiliides aitab kasutajatel leida kiiresti ja otse õiged tugiteenused. Abi eri vorme on selgitatud video- ja audiointervjuudes ning näitlikustavates videotest.

Ma ei ela selles ELi liikmesriigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Te võite teatada kuriteost Saksamaa politseijaoskonda või prokurörile. Seejärel uurib prokurör, kas selle eest on võimalik Saksamaal süüdistust esitada. Kui see ei ole võimalik või kui Saksamaal süüdistuse esitamist takistavad muud põhjused, suunab prokurör juhtumi selle ELi liikmesriigi pädevale õiguskaitseasutusele, kus kuritegu toime pandi.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Teile saadetakse avalduse kohta kirjalik kinnitus, milles on lühike kokkuvõtte teie ütlustest aja, koha ja teatatud kuriteo kohta.

Kui te seda oma avalduses taotlete, antakse teile teada sellest, kui uurimine on lõpetatud, kohtuistungi ajast ja kohast, süüdistatavale esitatud süüdistustest ning kohtumenetluse tulemusest.

Kui te olete kuriteoohver, teavitatakse teid veel ka sellest, kas süüdi mõistetud isikule anti korraldus hoiduda teiega ühendust võtmast või teile lähenemast.

Kui teil on õigustatud huvi või olete menetluses kõrvalsüüdistajana osalemise taotlemise ajal esitanud vastava avalduse, teavitatakse teid ka sellest, kui süüdistatav(ad) või süüdi mõistetud isik(ud) on võetud vahi alla või kinni peetud või vabastatud või kui kinnipidamisrežiimi on leevendatud või talle/neile on esmakordselt antud lühipuhkuse luba. Kui teil on õigustatud huvi ja süüdi mõistetud isiku(te)l ei ole seda üles kaaluvat kaitstavat huvi, teavitatakse teid ka sellest, kui kinnipidamisrežiimi edaspidi leevendatakse või süüdimõistetu(te)le antakse edaspidi lühipuhkuse luba.

Samuti teavitatakse teid juhul, kui süüdi mõistetud isik(ud) on vahi alt põgenenud. Sellisel juhul teavitatakse teid ka teie kaitseks võetud meetmetest.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Kui te teatate kuriteost, saate tasuta kogu vajaliku abi avalduse koostamiseks teile arusaadavas keeles. Taotluse korral saadetakse teile teie keeles kirjalik kinnitus esitatud avalduse kohta.

Vajaduse korral pakutakse teile tasuta tõlketeenust uurimisel ja kohtuistungil küsitlemise ajaks, aga ka siis, kui osalete menetluses aktiivselt kõrvalsüüdistajana.

Kuidas ametiasutused tagavad, et ma saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps, kui mul on puue)?

Lapsi küsitlevad kogenud ja vastavat koolitust saanud küsitlejad. Kohtumenetlustega, mis hõlmavad täiskasvanu poolt lapse või nooruki vastu toime pandud kuritegusid (alaealiste kaitsega seotud kohtuasjad), tegelevad noortekohtunikud ja noorteprokurörid, kes on noorukite hariduse ja kasvatuse alal kogenud ja koolitust saanud.

Kõne- või kuulmispuudega isik võib valida, kas suhtlus toimub suuliselt, kirjalikult või kohtu määratud abistaja (nt viipekeele tõlgi) vahendusel. Kohus peab suulise ja kirjaliku suhtluse jaoks pakkuma sobivaid tehnilisi vahendeid.

Pime isik või vaegnägija võib esitada kohtule kirjalikke avaldusi ja muid dokumente vormis, mida ta lugeda saab, näiteks Braille kirjas. Kui ta seda taotleb, tuleb tema menetlus- ja muud kohtumenetlusega seotud dokumendid talle tema jaoks loetavas vormis kättesaadavaks teha ning talle tuleb anda tema jaoks loetavas vormis juurdepääs kohtutoimikule, ilma et selle eest nõutaks lisatasu.

Ohvriabiteenused

Kes osutavad ohvriabiteenuseid?

Kuriteoohvrina võite kriminaalmenetluses saada advokaadilt õigusabi, näiteks nõustamist tunnistajana ütluste andmise ajal, või kõrvalsüüdistajana koguni enne, kui te olete menetluses osalemiseks soovi avaldanud. Teid võib esindada advokaat, kes on spetsialiseerunud kannatanute nõustamisele, või teiega võib küsitlemise ajal olla kaasas usaldusisik, välja arvatud juhul, kui see ohustaks uurimise eesmärki.

Peale õigusabi on enne menetlust, selle ajal ja pärast menetlust võimalik saada ka psühhosotsiaalset abi, mida kohus pakub seksuaal- ja vägivallakuritegude lapsohvritele ning raskete seksuaal- ja vägivallakuritegude eriti haavatavatele täiskasvanud ohvritele tasuta. Lisateave on [psühhosotsiaalse abi teabelehel](#).

Saksamaa Liitvabariigis vastutavad üldise ohvriabi andmise eest liidumaad (*Länder*). Paljud liidumaad on juba määranud ametisse ohvriolinikud või loonud vägivallaohvrite jaoks ühtsed kontaktpunktid. Need tegutsevad oma kindlaksmääratud vastutusalas iseseisvalt. Lisateave ohvriolinike, ohvriabikeskuste või nõustamisteenuste ning pakutava abi kohta on veebilehel <http://www.hilfe-info.de/> ja teabelehel „Minu õigus saada abi ja toetust“.

Kas politsei aitab mul kohe võtta ühendust ohvriabi teenuste osutajatega?

Politsei teavitab teid sellest, et teil on õigus saada ohvriabi keskuse kaudu toetust ja abi, mis võib ulatuda nõustamisest varjupaigas majutuse pakkumise või teraapiani.

See on teie otsustada, kas te neid teenuseid kasutate. Nende teenuste osutajate juurde suunamine ei toimu automaatselt.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatust?

Teie isikuandmeid ja teavet teie kohta jagatakse ohvriabi keskusega ainult teie taotlusel ja sõnaselgel nõusolekul.

Kas ma pean kuriteost teatama, enne kui saan kasutada ohvriabi teenuseid?

Ei, ohvriabi keskus toetab teid olenemata sellest, kas olete kuriteost teatanud või mitte.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada? Kes mulle kaitset pakub?

Kui teid ähvardab oht kriminaalmenetluses ütluste andmise pärast, on teie kaitsmiseks mitmesuguseid viise.

Sellistel juhtudel on kriminaalmenetluse seadustiku kohaselt lubatud isikuandmeid käsitleda täies ulatuses või osaliselt konfidentsiaalsena.

Reeglina peate te ütluste andmisel esitama oma täielikud isikuandmed ja aadressi.

Kui on selgeid ja konkreetseid viiteid sellele, et teie elukohta avaldamine võib seada ohtu teie või mõne teise isiku õigushüvedele, näiteks kuna teil on põhjust karta ahistamist või arvata, et see võib teid või teisi isikuid negatiivselt mõjutada, näiteks takistada tõese ütluse andmist või seda mõjutada, siis ei pea te oma elukohta avaldama. Sellisel juhul võite anda muu aadressi, näiteks advokaadi või ohvriabi keskuse aadressi, mille kaudu saab teiega ühendust võtta ja kuhu ametiasutused saavad kirju (nt kohtukutseid) saata. Kui ohus on teie elu, tervis või vabadus, võidakse teile anda isegi luba oma identiteeti üldse mitte avalikustada. Prokurör hoiab teie tegeliku elukohta aadressi või identiteediga seotud dokumente ülejäänud kohtutoimikust kuni ohu möödumiseni eraldi.

Samuti on võimalus saada politseilt tunnistajakaitset, kui:

- te annate kohtumenetluses tunnistajana ütlusi;
- teie ütlus on oluline;
- teie keha, elu, tervis, vabadus või oluline varaline väärtus on ohus;
- te olete ohvriabi teenuste meetmetega nõus; ning
- meetmeid kohandatakse vastavalt teie olukorrale.

Teie ning teie sugulased ja perekond saavad vajaduse korral tunnistajakaitseprogrammiga liituda. Selles programmis on selgelt olemas võimalus ajutiselt oma identiteeti muuta.

Kui te olete perevägivalda ohver, võite paluda pädeval perekonno kohtul anda teile edaspidi perekonna ühise kodu kasutamise ainuõigus ning keelata kurjategijal teile läheneda või teiega ühendust võtta. Politsei võib esimese meetmena enne kohtumääruse väljastamist kurjategija perekonna kodust ära viia või ta kinni pidada. Kui perevägivalda ohver on laps, peaks lapsevanem võtma peale politsei ühendust ka noorsooametiga (*Jugendamt*), mis on esimene kontaktpunkt, mille kaudu saada lapse jaoks abi ja kaitsemeetmeid.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Kaitsemeetmed kehtivad senikaua, kuni on olemas oht. Kui saadakse teada uuest või raskemast ohust, võtab politsei vajalikud turvameetmed.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib mind täiendavalt kahjustada (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Politsei, prokurör ja kohus peavad kogu kriminaalmenetluse vältel võtma alati arvesse nende tunnistajate erilist haavatavust, kes on ühtlasi kuriteoohvrid.

Millist kaitset pakutakse eriti haavatavatele ohvritele?

Eriti haavatavate ohvrite kaitseks võetakse eelkõige järgmisi meetmeid:

- kui uurimise ajal ja kohtuistungil võidakse ohvrist tunnistaja heaolu raskelt kahjustada, küsitletakse teda video- ja heliühenduse teel, nii et ta ei peaks viibima süüdistatavaga samas ruumis;
- üldsusel võidakse keelata kohtuistungil viibida, kui sellel käsitletakse kannatanu isikliku eluga seotud asjaolusid;
- haavavaid küsimusi või küsimusi isikliku elu kohta tohib esitada ainult juhul, kui need on olulised.

Ma olen alaealine. Kas mul on eriõigused?

Kui te olete alla 18-aastane, küsitleb teid seaduse kohaselt kohtunik ning sellest võidakse teha heli- või videosalvestis. Kui te olete seksuaal- või vägivallakuriteo ohver, võib salvestist kohtuistungil näidata ja tõendina kasutada, nii et te ei pea võib-olla üldse kohtusse kohale ilmuma ega kohtuistungil uuesti küsimustele vastama.

Prokurör peab sellist uurimist kiirendama.

Teid kui alaealist tunnistajat ei küsitlata kohtuistungil ükski menetluse osapool. Küsimusi esitab ainult istungit juhatav kohtunik. Kui prokuröriil või kaitsjal on teile küsimusi, tuleb need tavapäraselt esitada kohtu vahendusel.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Surma saanud isikute lähisugulased võivad osaleda kriminaalmenetluses kõrvalsüüdistajana ning neil on sellega seoses õigus saada õigusabi.

Samuti on neil õigus saada menetluse käigus psühhosotsiaalset abi.

Kui sugulane suri vägivallakuriteo tõttu, on ohvrihüvitise seaduse alusel võimalik saada hüvitist (vt ka hüvitis - ohvrihüvitis).

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Ka pereliikmetel on võimalus võtta teabe ja nõu saamiseks ühendust spetsialiseerunud nõuandeteenistustega.

Lapsevanemad võivad lisaks sellele saada anonüümset ja tasuta abi lapsevanemate nõuandeliinilt telefoninumbril 0800 1110550.

Kui teie pereliige peab tunnistajana ütlusi andma, kuid te ise menetluses tunnistajana ei osale, võite talle küsitlemise ajal saatjaks olla ja teda abistada.

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Kui teie ja süüdistatav sellega nõustute, on Saksamaal võimalik läbi viia vahendusmenetlus, mida nimetatakse kurjategija ja ohvri lepitusmenetluseks (*Täter-Opfer-Ausgleich*). Prokurör ja kohus peaksid kohtumenetluse igas etapis uurima võimalust jõuda süüdistatava ja kuriteoohvri vahel kokkuleppeni ning asjakohastel juhtudel selle saavutamise nimel töötama. Kurjategija või ohver võivad ka ise lepitusmenetluse korraldaja poole pöörduda. Kurjategija ja ohvri lepitusmenetlus toimub väljaspool kriminaalmenetlust, sageli vastava koolituse saanud lepitajate osavõtul. Reeglina korraldavad lepitajad alguses pooltega eraldi jutuajamised, et uurida nende koostöövalmidust ja ettekujutust sellest, milline peaks olema hüvitis. Põhimõtteliselt eeldatakse lepitusmenetluses, et mõlemad pooled on valmis koostööd tegema. Selle protsessi käigus peab süüdistatav seega võtma teatava

vastutuse toimepandud süülise teo eest. Lepitusmenetluse käigus lepitakse sageli kokku ka rahalised maksed või muu heastamine.

Lisaks on teatavate kuritegude, näiteks omandi rikkumise, laimu, kirjavahetuse konfidentsiaalsuse rikkumise ning tervisekahjustuse tekitamise korral erasüüdistuse esitamise eelduseks see, et eelnevalt on liidumaa vahekohtus läbi viidud lepitusmenetlus.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Järgmine (mittetäielik) loetelu sisaldab peamisi õigusakte, milles on kriminaal-, tsiviil- ja menetlusõiguse sätted. Lingid viivad otse õigusaktideni.

- *Kriminaalmenetluse seadustik (Strafprozessordnung - StPO)* - [saksa](#) ja [inglise keeles](#)
- *Kohtukorralduse seadus (Gerichtsverfassungsgesetz- GVG)* - [saksa keeles](#)
- *Kriminaalseadustik (Strafgesetzbuch- StGB)* - [saksa](#) ja [inglise keeles](#)
- *Tunnistajakaitse ühtlustamise seadus (Zeugenschutzharmonisierungsgesetz- ZSHG)* - [saksa keeles](#)
- *Vägivalla eest kaitsmise seadus (Gewaltschutzgesetz)* - [saksa keeles](#)
- *Tsiviilseadustik (Bürgerliches Gesetzbuch)* - [saksa](#) ja [inglise keeles](#)
- *Elukohaseadus (Aufenthaltsgesetz)* - [saksa keeles](#)
- *Noortekohtu seadus (Jugendgerichtsgesetz)* - [saksa](#) ja [inglise keeles](#)
- *Kohtuhüvitiste seadus (Justizvergütungs- und -Entschädigungsgesetz)* - [saksa keeles](#)
- *Tsiviilmenetluse seadustik (Zivilprozessordnung)* - [saksa keeles](#)
- *Ohvrihüvitise seadus (Opferentschädigungsgesetz)* - [saksa](#) ja [inglise keeles](#)

Viimati uuendatud: 20/01/2026

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.